

gasabb egységbe, sem erkölcsi, sem gazdasági szempontból, nemzeti irányu, egységes politikai célkitűzés, a banktőkék mai megosztottsága mellett nemcsak a gazdasági válság után bizalmatlanná vált nagytőke elzárkózottsága állandósulna a konverziós törvény következtében immobillá vált kisebb intézetekkel a rajtuk keresztül a magyar néprétegekkel szemben is, hanem utja végödnek még annak is, hogy legalább népünk kis takarékosági tőkéi, mint betéti tőkék táplálják gazdasági életünk vérkeringését s így a mai helyzet fennmaradása a magyar népek a forgótőkétől való teljes megfosztottsághoz vezet.

4. A nagygyűlés parancsoló szükségességnek látja ezért, hogy a széttöredezett magyar banktőkék nagyobb egységekben tömörítsenek, melyek legalább egy-egy közép-bank (tőkeerejével bírjanak, ezekre támaszkodva a jelentősebb erdélyi városokban (Cluj, Targu-Mures, Brasov, Satura, Oradea, Arad és Timisoara) a magyar hitelélet gécpontjai épüljenek ki s ezek mellett és ezekre támaszkodva a helyi hitelügyek kielégítése céljából minden magyar lakta megye székhelyén, akár önálló intézet formájában, akár főok gyant, részvénytársasági pénzintézetek működjenek.

5. A nagygyűlés szükségességnek látja, hogy az egyetemes gazdasági célok elérése érdekében a magyar jellegű pénzintézetek szorosabb együttműködési kapcsolatot létesítsenek és tartassanak fenn a másfélévtizedes jogi személyiséggel bíró Erdélyi Bankszindikátus kötelékében.

6. Kimondja a nagygyűlés, hogy csak azok a pénzintézetek tekinthetők magyar jellegűeknek s a magyarság egyeteme csak azokat fogja támogatni erkölcsi erejével, melyek kifejezetten vállalják a magyar jellegű, ennek minden következményeivel.

II. A magyar kisiparosok megszervezése. Előadó Szabó Béni orsz. képviselő, Brasov (Brassó).

A nagygyűlés sürgetően szükségességnek tartja a magyar kisiparosok minden irányban való megszervezését.

1. E célból helyesnek találja, ha a magyar kisiparosság a szakmai érdekek védelmére és fejlesztésére közös szervezetet létesít, más nemzetiségű iparostársaisal.

2. Szükségességnek tartja, hogy emellett a magyar kisiparosság gazdasági szociális és társadalmi érdekeinek elősegítése és védelme céljából megfelelő cím alatt, egységes, országos jellegű magyar szerv keretében tömörüljön.

III. Végül szükségességnek tartja, hogy a magyar kisiparosok politikai és népkisebbségi céljait kellő megismerés és hathatósabb védelme érdekében, az O. M. P. keretében, a Párt szervezeti szabályzata alapján, kisiparos-szakosztályokat létesítsen.

Miúgyis a nagygyűlés azért tartja szükségességnek, hogy ily megszervezés útján, a magyar kisiparosok a létesítendő szervezetekben tanítást, támogatást és védelmet nyerjenek s így az államnak értékes polgárai, egyházainak hűséges fia s fájának minél öntudatosabb tagjai lehessenek.

3. Az új mezőgazdasági törvény életbelépésével járó teendőink. Előadó Gróf Teleki Ádám földbirtokos, az Erdélyi gazdaszervező, Uioara (Marosújvár).

Az 1937 március hó 22-én közzétett mezőgazdasági törvény egyes intézkedései a homályos szövegezés miatt különböző értelmezésekre adhatnak alkalmat, amelyek esetleges rosszindulatú beállítottság következtében súlyosan érinthetnek a magyar gazdátársadalmat. Ezenkívül a törvény az általános mezőgazdasági érdekeket egyes helyeken szem elől téveszti vagy elhanyagolja. Ezekre tekintettel mondja ki a nagygyűlés, hogy:

1. Utasítja központját és a parlamenti csoport tagjait hassanak oda, hogy a végrehajtási utasítás szövegezésénél világosan és félreérthetetlenül értelmeztessek azok az intézkedések, amelyek homályos fogalmazásuk miatt különböző magyarázatra adnak alkalmat.

2. Utasítja a központot és a parlamenti csoport tagjait, hogy a törvény alkalmazásánál hassanak oda, hogy a magyar gazdátársadalmak ne csak a terhek viselésében, hanem a törvény előnyeiben is részesüljenek és e tekintetben ne legyen különbség az állam polgárai között.

3. A törvény éppen a hiányos és hézagos volta miatt nem lehet végleges megoldási formája. Csak kiinduló pontja az ország mezőgazdasági életmódjának teljesebb, rendszerének átalkotásai munkájában.

4. Utasítja a parlamenti csoport tagjait, hogy a mezőgazdasági szervezés nagy munkájában bevezetendő minden lépést kísérjenek figyelemmel és igyekezzenek odaadni, hogy a törvény hiányosságai kiküszöböltessek és a magyar gazdátársadalmak egyenlő elbánásban részesüljenek.

IV. Legelőnk teljesebb. Szarvasmarha-állományunk minőségének és mennyiségének emelése. Tejtermelésünk fokozása. Tejtermékeink értékesítése. Előadó Telegdy László az E. G. E. főtanácsos, Cluj (Kolozsvár).

1. Mithogy a mezőgazdasági szervezéséről és serkentéséről szóló törvény alapján, a közeljövőben kiadandó végrehajtási utasításban nyerne szabályozást az állattenyésztés fejlesztését és az állatállomány minőség- és mennyiségbeli javítását célzó feladatok s tervek, telkéri a nagygyűlés a Magyar Párt parlamenti tagjait, hogy e téren minden megmozdulást élénk figyelemmel kísérjenek, főként az egyenlő elbánás szempontjából s ugyancsak élénken figyeljék az állattenyésztésre vonatkozó törvények és rendeletek kivételével megbízott intézet (Institutul National Zootechnic) működését, hogy az állami támogatás és segítség előnyeiben, állattenyésztéssel foglalkozó, magyar lakta vidékeink arányosan részesüljenek.

2. Mithogy a közlegelő szervezésére, kezelésére és kihasználására hozott, 1928. április 12-iki törvény, a szerzett tapasztalatok szerint, a kitűzött célnak nem felel meg: mithogy a szakkörökben ismételtelen telvetetett e törvénynek az élet szükségleteinek megfelelő módosítása, utasítja a nagygyűlés a Magyar Párt parlamenti tagjait, hogy törökösöknek a most érvényben lévő törvény akár novelláris megváltoztatására, akár új, megfelelő törvényvel való helyettesítésére. Különösen kívánatos volna e törvény kivétele a belügyminisztérium hatásköréből és visszahelyezése a föld-

művelésügyi minisztérium hatáskörébe, hogy így a törvény alkalmazása szakemberekre bízassék, ami garanciája volna annak, hogy a törvény végrehajtásában csak az ország gazdasági érdekei bírnának döntő jelentőséggel.

V. Az ingatlanforgalom korlátozása. Előadó Dr. Asztalos Sándor ügyvéd, Cluj (Kolozsvár).

Az új mezőgazdasági törvény első részében, valamint az erdélyi földreform-törvény 47-ik szakaszát értelmező egyszakaszos törvényben a törvényhozó nemzeti érdekek hangoztatásával oly intézkedéseket hozott, amelyek sértik az alkotmány 1., 5., 17., 129., 130. és 131. szakaszainak intézkedéseit s a romániai magyar kisebbséghez tartozó román állampolgároknak jelentősen megnövekedett mezőgazdasági ingatlanok vásárlását s így lassan földnélkülivé tételükhez vezethetnek, ezért a nagygyűlés kimondja, hogy:

1. A magyar kisebbséghez tartozó állampolgárok nem tekinthetők a két törvény miniszteri indokolásában írt nemzeti érdekek szempontjából veszélyes elemnek és tiltakozik minden olyan értelmezés ellen, hogy a magyarság fiaik ilyeneknek minősítsenek adott esetekben.

2. Kötelezővé teszi összes megyei, városi és községi tagozatai részére, a törvényeknek tagjaik körében való alapos ismertetését.

3. A magyar kisebbség fiainak jelenlegi mezőgazdasági ingatlanait oly vagyonnak tekintik, melynek csökkenése a magyarság létalapját veszélyezteti s ezért a magyar kézen lévő mezőgazdasági ingatlanok minden elidegenítését a magyarság egyeteme ellen elkövetett bűnnek minősíti.

4. Mindkét törvény sérelmes intézkedéseit telmerült konkrét esetben az érdekeltek által alkotmányellenesség címén megtámadandónak mondja ki.

VI. Adóügyi sérelmeink. Előadó Dr. Patzkó Elemér ügyvéd, Oradea (Nagyvárad).

Határozza el a nagygyűlés, hogy Öfelsége, valamint a kamara és szenátus előtt részletes adatokkal igazolva feltárja a folyton súlyosodó alábbi adósérelmeket:

1. A mezőgazdasági ingatlanok megállapításánál magyar lakta területeken az egyes földkategóriák jövedelmezőségét aránytalanul magasabb összegben állapítják meg.

2. A magyar iparosok, kereskedők és szabadfoglalkozásuk adóalapjának megállapításánál aránytalanul nagyobb jövedelmet vesznek alapul.

3. A községi adók és takák kivétele nem az államihoz igazodó pótdó formájában nyer megállapítást, hanem külön szervek mérlegelésére van bízva, amelyek az előírt kvótákat sem tartják be.

4. A magyar lakosság közmunkákkal, állami iskolák és görögkeleti templomok építési költségeivel kétszeresen, sőt sokszor háromszorosan adózik iskolái és olyan egyházi célokra, amelyekhez semmi köze nincs.

5. A felbontási eljárás, a bizottságok összetétele és a felfolyamodási illetékek előírása folytán, a legnagyobb mértékben sérelmes és jogorvoslat alig nyújt.

6. Az állami és községi adók magyar lakta vidékeken a legnagyobb kíméletlenséggel hajtvák be.

7. Az ilyen behajtási eredményeket a pénzügyi közegek éppen a magyar lakosság védtelen kisebbségi helyzetére való tekintettel, a végrehajtási eljárás legkiszorított megérkezésével érik el, még a törvény által védett ingóságokat is felelősségrevonás nélkül elszállítva az adózótól és kíméletlenül elkötvettyelvél.

A mogoró szedésének szabályozása.

Ahol a mogoró természetével szokászerűen foglalkoznak, óriási utasítás jövedelmekről számolhatnak be, amint ezt pár évvel ezelőtt a rádió is hanglelőhettük.

Is Isten nekünk a mogorót ingyen adja. Talán ez is oka, hogy oly kevés figyelemre méltatjuk. Nem hiába mondják, hogy amiből sok van, annak kevés az értéke. Ez éppen is jó mogorótermés van nálunk. De gondoljunk meg, hogy nem mindentűn terem úgy a mogoró, mint nálunk, sőt országos viszonylatban itt van a legnagyobb terjedelemben, míg másutt, hasánk legnagyobb részében nemcsak mogoró, de még fa sincs.

Ez arra figyelmeztethetne, hogy az értékesítésre vigyázzunk.

Azok már rég tudtunk, hogy másokat oly könnyen becsaphassunk, egyszer-kétszer megtörténhetik, de végül is mi magunkat károsítjuk meg.

Nálunk a mogorót igen korán éretlenül szokták leszedni, ezáltal igen nagy kárt okozva.

Egyik a más eől igyekeznek elhordani, nehogy anélkül maradjanak.

Talajunképpen a mogorót nem bokráról, de amiből kihullott, a földről kellene felszedni, akkor szép piros, igazán érett, telt belül és valódi értéket képvisel.

Ami olyan mogoró, melyet alig bírnak kifejezni, csak félig érett, bele összeeszkad értéktelen.

Különböző manipulációkkal külső képet pirossá tehetjük, de ez közönséges csalás, mert ezzel a héltartalmat nem segítőtűnk.

Ésőt igen kívánatos volna, hogy a mogoró szedése bizonyos időig, mondjuk szeptember 15. ig, az egész vonalon tiltassák meg.

Nagy érdekünk, hogy becsületessé keressük megcsináljunk mindenben a különösen vigyázzunk a jó minőségre, mert ez az alapja a további haladásnak.

Igyekszünk a csiki mogorónak jó hírnevet szerzeni s akkor a másnál kétszeres magasabb áron is szivesen vásárolnak mindenkor tőlünk.

Szóke Mihály.

Egy szorgalmas, jó magaviseletű fiatal tanulónak felvesszük Dájbukát Jakab vegyeskereskedő, Gulmezfajget.

fejfájás

ellen

Bevetés parasztilla!

KÜLÖNFÉLÉK.

A MÁRIA NEVENAPI BUCSU

programja Sumuleu (Csiksomlyón). Szeptember hó 11-én, szombaton este 6 órakor megnyitja és bevezető szentbeszéd és esti éjtatosság. A szentbeszédet mondja Mahig Berárd minorita kormánytanácsos magiszter Atya. — Este 9 órakor beszél P. Ráduly Kolozs.

Szeptember hó 12-én az ünnep napján reggel 6 órától 12 óráig minden félórában szentmise — 8 órakor szentbeszédet mond P. Deésy Imoly, utána ünnepélyes szentmisét celebrál Dr. Csipák Lajos kanonok. — 10 órakor beszél P. Lukács Marszvet misziionárius s utána ünnepélyes szentmisét mond Bíró Ferenc főesperes. — Délután 3 órakor befejező Mária éjtatosság.

— Községi tanács választások a megyében. A helyhatóságok a felelősségük miatt közönséges választásokra november 10-én délután 2 órakor tartják meg az ünnepélyes választásokat. A választásokon részt vesznek a községi tanácsok tagjai, az önkormányzatok képviselői, a községi tanácsok tagjai, a községi tanácsok tagjai, a községi tanácsok tagjai, a községi tanácsok tagjai, a községi tanácsok tagjai.

— Jutulom a pénzügyi tisztviselőknél. A megyei tanács legutóbbi ülésén 15 ezer lej jutalmat szavazott a helyi pénzügyiságtóság tisztviselőinek, a megye érdekében kifejtett munkásságukért.

— Kinevezés. Szapó Kálmán képviselőt (csapoltát) tanács a közoktatásiügyi minisztérium kinevezte a Csuhá román nyelvű tanúhoz.

A Budapestén szeptember 2—20-ig tartó őszi lakberendezési vásár kedvezményes utazási igazolványait kaphatják lapunk szerkesztőségében Részegh Viktornál. A jegy ára 150 lej.

— Halalozás. Székely Emil nyug. tábornok folyó évi szeptember hó 3-án agyvérzésben meghalt Budapestén. Elhunytában Lótfi M. Marcell helybeli gyógyászati tanácsos gyászolja.

— Mihalache a Gyilkostónál. A napok óta nagy vendégek voltak meggynek legszebb természet remekének, a Gyilkostónál. Mihalache, a Nemzeti Parasztpárt elnöke, Madgearu főtitkár és Petrus szenátor kíséretében azon megismerésére a Gyilkostó környékét s közben hasonlason előbeszélgetett Gaeorgheni (Gyergyószentmiklóson) Teodor Arastasiu ügyvéddel, a Nemzeti Parasztpárt csiki tagozatának egyik tagozati elnökével. Beszélgetése során azon csodálkoztak, akik adott kifejezést, hogy a kormány a Gyilkostónak vezető utat onnyire elhanyagolja s ennek javítására semmit sem ádos.

— Karda Mihály halála. Múlt svámunkban közölni lapoztatott röviden közöltük, hogy Karda Mihály 72 éves köztisztviselőnek öröndő Szedomnic csikszentdomkosi földbirtokos, hírtelen meghalt. Halálát szívesséklődés okozta. Mielőtt munka közben ére a halál. Ott a föld ölen, amolyan egész munkás életén keresztül akkor szorgalommal, becsületessé és példamutató szeretettel dolgozott. Augustus 30-án helyezték örök nyugalomra Karda Mihályt, vármegyénk közönséges nagy részvétele mellett. Dalász, az abapoztói harisnyát élete végéig olyan büszkén viselő szép fiatalok örökre eltűnt közülünk. Emléke azonban örökül meg kell maradjon, mert becsületessé, nagy, szép szabvány családok nevelő mintá életével, igaz építő munkája volt ennek a fajnak.

— Női háztartási tanfolyam. Az E. G. E. (Erdélyi Gazd. Egyesület) folyó év október 15-i kezdéssel hat hetes női háztartási tanfolyamot rendez a sumuleui (csiksomlyói) kulturházban. A tanfolyam a háztartás minden ágában rendszeres kiképzést ad, az egyszerű és finom főzés, sertés, baromfitenyésztés, fehérnemű szabás és varrás, kertészet, csecesmő gondozás, egészségügy, stb. tárgyakban. A tanfolyam ingyenes. A növendékek 500 lejt fizetnek a főzés közben felhasznált anyagokért, amelynek ellenében az ebédkosztot kapják. Az E. G. E. hasznos kezdeményezésével közreműködésével támogatja a Szociális Missió Társulat is. Amikor erre a tanfolyamra felhívjuk a vármegye hölgyközönségének figyelmét, jóelőre kérjük, hogy a gondolatot saját érdekében támogassák azáltal, hogy érdeklődéssel, mint amilyen áldorattal állnak az E. G. E. megrendési. A vidékiek részére a tanfolyam hat heti tartamára bentlakás lesz biztosítva, a Szociális nővérek felügyeletét mellett. — Jelentkezni lehet Dr. Hirsch Hugonátnál és a jövő svámunkban megadandó részletes program szerint.

Gyergyói élet

Vákár József plebános papságának 25 éves jubileuma és a helyi örmény templom 200 éves évfordulójának ünnepe.

Már a mult számunkban megemlékestünk azokról a nagyarányu előkészületekről, amelyek a helyi örmény kat. egyház hetek óta végez, óai templomának 200 éves felszentelése és szeretett plebánosa Vákár József 25 éves papi jubileumának méltóképpen való megünnepelése. Ez az ünnepség nem csak az erdélyi örménység bensőséges ünnepe volt, hanem a gyergyói székhelyé is, amely együtt ünnepelt az évszázadok óta vele sorsközösségben élő örménységgel.

A ünnepségre már szombaton előkelő vendégek érkeztek: Dr. Sahag Kogián az örmények erdélyi apostoli kormányzója, Dr. Fejér Gerő alba-iulthai (gyulafehérvári) prelátnak-kanonoknak kiknek társaságában voltak Alexa Ferenc gherla-i (zamosujvári) örmény plebános, segédlelkészével Lengyel Zoltánnal, aki az ünnepségek alatt a püspöki tolmács szerepét töltötte be, továbbá Gogomán Antal dési ügyvéd, a jubilans plebános rokona. Az előkelő vendégek a délutáni vacsernyén vettek részt, ahol Bálint Ákos karnagy vezényletével az énekhar hatáson énekszámokat adott elő, majd este az Iparos dalárda sserenáddal köszöntötte a magas vendégeket és szeretett előnkét a jubilans Vákár plebánost.

Vasárnapi ünnepségeket a 10 óras ünnepi istentisztelet vezette be. Festői színes képet nyújtott az örmény plebániról felvirágozott uecan at a templomba vonuló papok csoportja, akik teljes egyházi ornatusba öltözve kísérték az Ur oltárához a jubilans. A menetben részt vettek Dr. Sahag Kogián apostoli kormányzó, Dr. Fejér Gerő prelátnak-kanonok, Szabó György apát-főesperes, László Ignác főesperes, Boer Artemie gör. kat. kanonok, Sipos Sándor esperes-tanfolyó, Fazakas Gáspár nyug. főgimn. paptanár, P. Lukács Manasztér Ferences misziós atya, Ujlaki János szabai plebános, neves költő pap, Alexa Ferenc, Budurján János és Lengyel Zoltán örm. kath. papok, Timár Sándor, Felcsér Miklós, Bors István, Rácz Vince, Dr. Lőrincz József, Veger Lajos kat. plebánosok. A szépvízi örménység Fejér Miklós vezetésével bizottságként képviseltette magát. A megye főnököt az ünnepségeken Gábor György főszolgabíró képviselte.

Szentmise alatt evangéliumkor Dr. Sahag Kogián apostoli kormányzó rövid latin nyelvű beszédében az ünnep jelentőségét méltatta és bejelentette, hogy Összesége XI. Pius pápa a jubiláló Vákár Józsefet érdemei elismerésül pápai kamarási méltósággal tüntette ki. Szentbeszédet Dr. Fejér Gerő prelátnak-kanonok tartotta. A 200 éves templom történetével egybehangzott örmény nép multbéli életét és a mai sennivalóit vázolta, majd a jubilans érdemeit méltatva erőt és kitartást kívánt neki a jövő számára.

Az apostoli kormányzó pápai áldásban részesítette a megjelent hveket, mely után a templomi ünnepség Te-Deummal zárult.

Szentmise után az egyházközség díszközgyűlést tartott a templom kerítésben. Az előkelő apostoli kormányzó beszéd keretében adta át a pápai kamarási méltóság elnyerésére szóló dekretumot és jelvényeket a kiténtetett Vákár plebánosnak. Vákár plebános lelkész beszédében méltatva a 200 éves templom történetét, megnyitva a díszközgyűlést. Az üdvözlések során László Ignác főesperes Vorbuchner s. püspök Vákár plebános érdemeit méltató meleghangú leiratát olvassa.

Sajnálatos tévedés folytán lapunk mult számán ki maradt.

fel, majd kerületi papsága nevében fejezte ki jókívánatait. Gábor György főszolgabíró a megyefőnök jó kívánságait tolmácsolta.

A különböző kulturális és társadalmi egyesületek nevében Szebeny Gerő nyug. táblabíró örm. egyházm. főgondnok, Edvina tisz. nővér a kat. zárda leányiskola tanárnője, Kuligovski János városi tanácsos, Kocsis Sámuel ref. lelkész, Dr. Csiki János kat. népszövetségi elnök, Boer Artemie gör. kat. kanonok, László Antalné kat. oltáregyleti tag, Olescher Mária örm. oltáregyleti tag, Lengyel Margit a Mária kongregáció tagja, Sipos Agnes a Székely Leányegyesület tagja, üdvözölték a jubiláló plebánost és méltatták a kettős jubileum jelentőségét. Az apostoli kormányzó megható szavakban köszöntötte a jubilans édesanyját. A díszközgyűlést a pápai himnusz fejezte be.

A közgyűlést a Központi szálló éttermében 200 személyes közebéd követte, amelyen az apostoli kormányzó XI. Pius pápa Összeségére és II. Károly király Őfelségére mondott pohárköszöntője után több emelkedett hangú pohárköszöntő hangzott el. A jól megrendezett, lélekemelő ünnepség mély benyomásaival sokáig emlékeztet fog maradni a résztvevők számára.

Az Orsz. Magyar Párt járási tagozatának intezőbizottsága a legutóbb tartott gyűlésén a gheorgheni (gyergyószentmiklósi örm. kath. templom 200 éves fennállása és plebánosának Vákár Józsefnek 25 éves papi jubileuma alkalmával jegyzőkönyvi átirattal emlékezett meg.

1937 évi augusztus hó 22-én megtartott intezőbizottsági ülésén a nagy gyűléssel kapcsolatosan tárgyalt fontosabb előkészítő tárgypontok részletes megvitatása után Dr. Gaál Ajaos elnök megemlíti, hogy a városi közigazgatási választások 1937 év október hó 25-ére lettek városunkban kitéve. Utána pedig leendőtestes bensőségi emlékezett meg az itteni örmény templom 200 éves fennállása és plebánosának 25 éves papi jubileumát ünnepítő gheorgheni (gyergyói) és az erdélyi örménységről, mely ellenséges nyomás folytán már az 1600-as évek folyamán vándorolt be a itt testvérles fogadtatásban részesülve Apaffy fejedelem idejében. A százados együtt szennvedés folytán az a több eszer éves keresetény kultúrájú nép érzésében és gondolkodásában teljesen egybeforrt az őslakó székely-magyarsággal, vértanú-áldozatokkal is megpecsételve s tanulságot tevéen erről.

Dr. Gaál elnök az örménység történetének válságos sorú, de meleg szívvel való esztelése után az együttérzésből fakadó elismerés közvetlenségével emlékezik meg a népből származott s a közös hazs érdekelnek felekezésüthetelen erkölcsi értéket jelentő egyéniségekről s köszötiük városunk és vidéke társadalmának fennkölt lelkületű apostoláról Görög Joákhim néhai kanonokról, pártunk itteni tagozatának elővülhetően érdemű előnkéről.

Végül őszinte tisztelettel adózik a most éppen 25 éves papi jubileumát ünnepítő Vákár József örm. kat. plebánosnak, kívánva részese önméletlen közérdekű munkásságához Istennek áldását.

A gyűlésen több panaszt tárgyaltak le, melyek az egyes községekből érkeztek a folyton meglamétódo név és szándékos valláselírásokról, melyeket a legtöbb esetben a szülők erélyesebb fellépése sem volt képes megakadályozni. Bizalmatlanul vették tudomásul a lassú gimnáziumok 50 székely fiúnak ingyenes felvételére vonatkozó ajánlatát is, melyért — bizonyára — eulyos ellenértéket kellene fizetni. (b. a.)

„Nyírő József“.

Ki ne ismerné ezt a nevet, aki magyarul olvas? Ki ne tudná ma, hogy kicsoda Nyírő József, az a csodálatos pennáju — az Ardeal (erdélyi) magyar írók egyik legnagyobbika, aki szebbnél-szebb regényeknek alakjait mindég a székelyből faragja, hogy aztán utóérhetetlen szépségekkel tele cífrsava hossa az olvasó elé.

As új Nyírő-darab a „Jésuszfaragó ember“ is megnyerte a csatát. Ezt bizonyítja az a levél is, amit Németh Antal dr., a Nemzeti Színház igazgatója írt Nyírőnek, amelynek egy részlet alább kösöljük.

„Tegnap, augusztus 15-én előváltam az Óa „Jésuszfaragó ember“ c. színművét és aletek hirt adai arról, hogy az Óa drámája nemcsak tetszik, de mélyen megránsott. As egész mű sikerült alkotás, de a második felvonás, párját ritkítja a maga nemében és hiába keresek emlékeztetőmben, nehezen találom mását a színpadi irodalomban. A legnagyobb ambícióval látok majd hosszú, hogy az Óa költői értékű színpadi alkotása méltó módon önhosszon tetet a Nemzeti Színház színpadján.“

Ehhez a levélhez semmi magyarosat nem szükséges. Legfeljebb annyit, hogy Németh Antal dr. a Nemzeti Színház kiváló igazgatója, aki bizonyára már sok szép „színpadi alkotást“ olvasott még ilyen elismerő levelet senkinek sem küldött mint Nyírő Józsefnek.

Mozi.

As „Urania“ moszó-színház vezetőségétől vettük a hirt, mely szerint, az új szezonot folyó hó 4-én szombaton este 9 órai kezdettel megnyitja.

As artha vezetőség, fáradságot és költséget nem kímélve minden lehetőt megélt, hogy kedves közönségének az új szezonban is — a legmesszebbmőnő igényeknek megfelelően — tudjon szépet és újat nyújtani.

As a kellemes helyiség, amit jól ismerünk, szintén a bifosztalan vetítés és a gördülékeny előadások melyet mindég élveztük, csak kerestet fognak adni, ahhoz a nagyvonalu és fővárosi nivóju programhoz, melyet a vezetőség az új szezonra bízósított. Csak néhányat említnék meg a közei műsorból, bizonyosságaul annak, hogy mennyire szemelőtt tartották a közönség jó ízlését.

„A Pál-ucai fiuk“, „Zsóka macska“, „Nagyvárosi éjzszak“, stb., stb., melyek egytől-egyis, hónapokon keresztül futottak a fővárosok legjobb mozijaiban.

As új szezonot, folyó hó 4-én, szombaton este 9 órákor, „Vihar a sárgatengeren“ Wallace Berry és Clarke Gable legnagyobb tengerész filmjevel kezdik, melynek csatalkönyvijelentéséről-jelentéséshova-tovább mindjobbán le kötik a néző figyelmét. Ugyanezt 5-én, vasárnap délután 6 és este 9 órákor is vetítik.

Szeptember hó 11-én, szombaton este 9 órákor és vasárnap 6 és 9 órákor, a „Pál-ucai fiuk“ Molnár Ferenc háhatatlan regénye, filmon.

Takintettel a filmek hosszúságára és hogy pótképek és aktuális híradók is vannak, az előadásokat d. u. 6 és este 9 órákor pontosan kezdik.

A műsoron szereplő filmek román és magyar nyelvű szöveggel jönnek.

Jegyek elővételeiben a mozi vezetőségének lakásán Str. R-g. Ferdinand 25 szám alatt is kaphatók.

Szerkesztői üzenetek.

J. K. Köszönjük megkaptuk.

Mozik kedvelő. Jól tudja, mert a mozi új szezonját, csakugyan szeptember hó 4-én este kezdették meg. Hogy miért hívják mozinak a mozi? Erődeje egy kicsit homályos, de ha jól tudjuk, azt a szót, egy ismert magyar író ajándékosta a magyar közönségnek. Aszonban, névmagyarosítászon esett át és a mozi ma már filmszínháznak is hívják.

Mit szól hozzá kérem? As alábbi levelet egy kis lánytól kapjuk, aki az eredetijét az udvariójának küldötte. Arra kér üzenőnk meg, hogy mit szólnak hozzá, mert úgy-e jól megírta, de most már szegényen magát? A levél így hangzik:

Maga hogy! Miért nem nyilatkozik már egyszer, hogy elvons-e feleségül, vagy nem? Mar 4 esztendeje, hogy lekötött az udvartással, kőbe-kőbe jól bepofanik nálunk, de csak ennyi az egész. Tovább nem bírom... Nap-nap után égek s ventlök... édesanyam azt mondja, hogy magának meg állása nincs, mit akarok? stb., stb.

Kedves! Hogy az a szegény fiu mit szólhatott a maga bájos levelehez, csak sejtjük. Mi, a magunk rászoról a következőket üzenjük Önzek:

Maga bizonyos mértéktől elragadtatja magát s nincs tisztába az udvariasság és a jóhisz fogalmával. Vannek példánatok, mikor megtudja banni tetteit s gondolju s, hogy neha-néha sseret ábrándosni a szomorufasok árnyékában. De ha jól sejtjük szép hangja lehet. Hábar nem éruink az íráselérés tudományához, de az ilyen levelek írója pici korában rendszert bárányhimlőbe volt. Itt ideálunk egy versecakét, talán magára ismer kedves.

Értelen végeken égek el, ajkamon sserelmes énekek és ventlök a vénekkel.

Korán születtem és későn megyek hullok és dögtődöm, mint őszel a legyek és várom, hogy valaki legyek.

H I R E K .

— A gheorgheni (gyergyói) kerületi lakoltanacos folyó hó 30 án tartotta összejövetelét, melyen időszzerű kérdések kerültek megbeszélés alá.

— Fejfájás ellen Beretvás pasztilla.

— Kantorválasztás Joseniben (Gyergyóalfaluban.) Nagy várakozással néseit az egész gyergyót medence a Joseniben augusztus hó 29-én tartott kantorválasztás elé, annál is inkább, mert az a község a medencének egyik legnépesebb és nagy multu egyházközsége. A megüresedett kantori állást negyven pályásta meg. A próba és a választás, melyet László Ignác főesperes vezetett le nagy fegyelmenettséggel; példás rendben folyt le. A templomban lefolyt kantori próbát követő egyházközségi közgyűlés nagy tömlege koszalkintással, egyhangulag Szócs Endre salfalvi ig. kantortárait választotta meg, az egyházközség megüresedett kantori állásába. Jól eső volt látni a gyergyóalfalvi hívek fegyelmenettségét és egyöntetű megnyilatkozását, annál is inkább, mert éppen ez az egyházközség volt az mely az utóbbi években anyai szóthasánnak, testvéri visszálynak volt színhelye.

— Gyomorbántalmaknál, emésztési savaroknál és számos más esetben is, a „Bullrich só“ komolyabb bajok fellépését akadályozza meg.

— **Költözködik a helybéli tanonc otthon.** A helybéli tanonc-otthon igazgatósága a megye tulajdonát képező régi pénzügyi lakotanya épületéért kétszer annyi bért ajánlott fel, mint amennyit a jelenlegi bérlők fizetnek. A megye most felajánlotta az épületben levő lakókat, hogy amennyiben lakbéréiket a kétszeresére nem emelik fel, úgy az épületet tanonc-otthon císjaira adandja.

— **Az emberiség jövendője a Dr. Földes-féle Solvo pirula.** A legideálisabb hashajtó, vértisztító és epehajtó szer. Egy doboz 20 Laj gyógyszerárakban és drogueriakban. — Készült Dr. Földes gyógyszerára, Arad. 3-10

— **Elgáncolta a vonat.** Sulyos szerencsétlenség történt a napokban a Sandominic (Csikszentdomokos) és Tomesti (Csikszenttamás) között levő mezej uton, mely a vasúti töltést átszeli. Közébe Szócs Antal szentdomokosi szolgalegény a vasúti pályatesten akart ökrös szekerekkel áthaladni, miközben nem vette észre az éppen érkező vonatot. A vonat olyan szerencsétlenül ütötte el az egész áthaladó csoportot, hogy az állatok azonnal megdöglöltek, a szolgalegény pedig Lónásba szállt: az közben kiszorított. Az ügygyel kapcsolatban felbivjuk olvasóink figyelmét, hogy a legteljesebb elővigyázatnál haladjanak át a vasúti ájáróknál és mindenütt, ahol a vasúti pályatestet közelében vannak, a legnagyobb figyelemmel nézzenek körül, mert a szerencsétlenségtől eltekintve, a vasút nem vállal felelősséget semmiféle balesetért, ami a vasúti pályatesten való áthaladás közben történik és azért a károkat személyileg tessék felelőssé.

— **Feljelentette ivópajtását.** Ivalos embernél minden előfordul. Ott nincs barátság, nincs becsület, nincs bizalom. Todor Ignác és Danél József Armaseni csikmenszági gardák is együtt ittak a legjobb barátságban, majd összeakaszkodva haszatámogatták egymást. Másnap estén Todor feljelentette jó barátját, hogy hasamenet 541 lejt tartalmasó pénzárcaját ellopta.

— **Betörték a tanítóhoz.** Racsu Ion Tulghes gyergyótölgyesi tanító feljelentést tett a csendőrségen, hogy ismeretlen tettesek behatoltak lakásába és onnan négyezer lej értékű ruhaneműt elloptak.

— **Megverte a osónt.** Ambrus Márton Cusoni (csomafalvi) csócs tilosban találta Szács János odaváló gasda lovat s azokat be akarta hajtanl. A gasda emiatti rátámadt s összeverte. Hatóságli közeg megsértéséért eljárás indult ellene.

— **Hamis pénzt gyártottak.** Olyan ipar lett a hamis pénz gyártás, hogy ma holnap már minden faluban lesz egy-két mestere. A csendőrség a napokban tartóztatja le Petre N. Craclun, Ioana T. Craclun, Gheorghe V. Gheorghita és Costica Domicia csügési lakókat, kik régi és új 100 lejeceket gyártottak.

— **Bosszúból feljelentette.** Oly sokat lrtunk már az ellen a mind jobban elharapóso jellemzésre ellent, ami falvainkban lábra kaptott. A legcsekélyebb dolgot jelentetik fel egymást székely emberek mindenféle hamis ürügyek alatt, amikről aztán a bíróságoknál kiderül, hogy semmi alapjuk sincs és sohasor éppen a feljelentőt soradják bajba. Legutóbb Fedor Albertné rákosi asszonyt jelentette fel elbocsátott szolgalegénye, hogy szidta a románokat. A beliditott vizsgálat aztán megállapította, hogy bosszúból eredő rosszindulatú feljelentésről van szó. Az eljárást megszüntették.

— **Nem szabad legeltetni, ha va dásznak.** Furcsa eset ez, de így van. A Sandominic (csikszentmártoni) erdőhivatal 1817—1937. számú körrendeletével értesítette a körletébe tartozó 16 község közbirtokosságát, hogy szeptember 1—október 15-iké között tilos mindennemű legeltetés az erdőben, mert vadászati idő van. Ha tehát vadászati idő van, akkor a csorda maradjon otthon s a falusi ember mondjon le legfőbb jövedelméről, a tejről.

— **Beteg sertéseket ölnek** Siouleni (Csikmadéfalvan)? A madéfalvi csendőrség jelentést tett az ügyösségeknek, amelyben vizsgálat megindítását kéri a községbeli mészárosok ellen, mert azok állítólag beteg sertéseket vágtak le s azok húását kimérik, ami miatt a faluban több megbetegedés fordult elő. Az ügyösség belidította a vizsgálatot, aminek fejleményre még visszatérünk.

— **Utlevél nélkül hazajött.** Szabó Terézia Lászrea (szárhegyi) asszony Budapesten szolgált évek óta. Honvágy is bántotta, meg állása sem volt, az utlevél pedig ott is sokba került. Atszökött tehát a határon s haza jött falujába. A szárhegyi csendőrség aztán tudomást szerzett a dolgról s letartóztatta Szabó Teréziát, kit honvágya így a hadbíróság börtönébe sodort, ahol tiltott határátlépéséért itélkeznek majd fölötté.

— **Összeverekedtek a testvérek.** Baróti Mihályné Cusmani (csomafalvi) asszony feljelentést tett testvére, Csata István ellen, mert az valami föld miatti vitás ügyből kifolyólag sulyosan bántalmazta. A verekedő testvér ellen eljárás indult.

— **A C. F. R. is engedélyezte az utasáti kedvezményt a budapesti Ósai Vásár látogatói részére.** Románia vasutainak igazgatósága is, nagy jelentőségű utasáti kedvezményeket engedélyezett mindazok részére, akik a szeptember 2-től 20-ig nyitva levő budapesti lakbarandzési ósai vásárt és országos kézművesipari kiállítását megakarják tekinteni. A C.F.R. a visszautasításnál 50%-os kedvezményt engedélyezett a személy- és gyorsvonatok I., II. és III. osztályára. — Rapidvonatoknál Budapest-féle „helyjegyek” is megfizethetők, visszafelé azonban ez alól mentesítve vannak az utasok. A magyar vasútakon és hajókon is ugy az oda, mint a visszautasításnál 50—50%-os az utasáti kedvezmény.

Hirdetmény.

Szives figyelmébe ajánljuk a t. vendéglős uraknak, valamint a borviz fogyasztó közönségnek, hogy a Répáti borviz kezelését átvettük a Szövetkezeti székházban (Merourea-Ciuc Str. Brutianu No. 14) azt állandóan raktáron tartjuk. Tisztelettel kérjük azokat, akik érdeklődnek a víz iránt, azt nekünk bejelenteni sziveskedjenek, hogy az állandó ellátásról gondoskodhassunk. 1-3 „Csik” Gazdasági Szövetkezet.

C SERÉPKÁLYHÁKI

A szombolyai Bohn-féle téglagyár kitűnő minőségű cserépkályhát minden színben és mélységben kaphatók. Kivánatra gazdag mintakönyv áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére. Építkezők! Ugyanott a híres

BOHN-CSERÉP

bármily mennyiségben, jutányos árban kapható. Képviselet:

Jakab Sándor, M.-Ciuc—Osiksereda
Strada Composesoratuului Nr. 7. 9-

Hirdetmény.

A merourea-ciuc-i (csikszeredai) református egyházközség 1937 év szeptember hó 7-én délután 7 órakor a parochia tanács-termében árlejtést tart a parochia és a hozzátartozó melléképületek javítási munkálataira. A javításra vonatkozó részletek megtekinthetők a lelkeszi hivatalban.

Ref. Egyházatanács.

UJ SZÜCSMŰHELY!

Tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség tudomására, hogy külföldi tanulmány utamról visszatérve, Szvoboda Miklós ur házában

szücsműhelyemet megnyitottam,

ahol bármely szakmába vágó munkát a legjobb kivitelben felelőség mellett, a leg-egyszerűbb kivitelű a leginomabb'g vállalom. — Szives párfogást kérve tisztelettel:

Vezsenyi József, szücsmester.

M.-Ciuc (Csikszereda) I. C. Brutianu-uca No. 68. 1-3

Románia.

Ministerul Instrucțiunei.

Gimnaziul de Bifeți „Petru Rareș”
Miercurea-Ciucului.

1875

31 VIII. 1937.

Anunț.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că la Gimnaziul „Petru Rareș” din Miercurea Ciuc se primesc oferte pănă la data de 9 Septembrie 1937, pentru procurarea următoarelor alimente: carne, pâine, coloniale, brânzeturii și lapte.

Director,
Sp. TUDOR.

Secretar,
V. SPOREA.

Diákszövetek, béllések gyári lerakati árakban

beszerezhetők

Karácsony Jánosnál, Merourea-Ciuc.

A Simó-féle mészárszék, lakással együtt kiadó. Érdeklődni özv. Simó Gergelynénél, Merourea-Ciuc (Csikszereda) 1-

Eladó forgalmas helyen üzlethelyiséges lakás, melléképületekkel, érdeklődni Szabo Eleknel, M.-Ciuc (Osikszereda).

Nyomatott Vakar kőnyomdájában, Merourea-Ciuc

Hallel — Hallel

Tisztelettel hozom a nagyérdemű vásárló közönség szives tudomására, hogy az eddigit felülmúló mézeskalácsos sátronnal a Sumuleu (osiksomlyói) Maria bucsura megérkezem, mely 1937 évi szeptember hó 12-én lesz megtartva.

Szives párfogást kér, kiváló tisztelettel!

DÉZSY

elő udvarhelyi (Odorheiu) okleveles mézeskalácsos Abucuresti vagyintézet által megvizsgálva és engedélyezve. Kérem a sátor fölötti névre figyelemmel lenni.

FIGYELM!

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy a Nagy István lakatos által készített favágógépet újbol üzembe hoztuk s ezzel a mai naptól kezdve a legjutányosabb árak mellett állunk a közönség rendelkezésére.

Megrendeléseket felvesz Nagy István lakatos ur is.

Tisztelettel: **Imre Lajos**
Merourea-Ciuc (Csikszereda). Törvényesség-ucsa. 1-3

Eforia comunală de pășuni Sandominic.
Nr. 2396—1937.

Publicație de licitație.

Eforia comunei Sandominic județul Cuci, vindé priu licitație publică în ziua de 20 Septembrie 1937, ora 10, în localul primăriei comunale:

Un vier nefolosibil cu prețul strigării 1000 L.

Un taur nefolosibil cu prețul strigării 6000 L.

În caz de rezultat nefavorabil se va ține o nouă licitație la 7 Octombrie 1937, ora 11, fara alta publicație.

Sandominic, la 2 Septembrie 1937.

Președinte,
C. KARACSONY.

p. Secretar,
IOAN COSTEA.

A Répáti borviz

nem okoz gyomeregést,
nem puffaszt, a bort nem festi és nem savanyítja s nincs benne mesterséges szénsav.

Igazi gyógyborviz.

BUTOR

Ha érdekli szép és jó butor, tekintse meg butorasarnokomat.

Teljes tisztelettel:

Nagy G. József butorasztalos
Jigodin (Ciuc megye).

3-3

MODELL KALAPOK

tin naponként új formák elős arban, megtekinthetők

VENCZEL TANÁRNÉNÁL

Ugyanott készülnek mindenemű női kalapok elsőrendű anyag hozzáadásával. Kalapszitalakítása a leggrövidebb idő alatt.
Merourea-Ciuc, I. C. Brutianu (Gimnaziium)-ucsa 112. sz., a Sörház közelében.

Keresek megvételre 2 drb. melegítő kályhát. Cim a kiadóba. 8-8